

Zasady Socjalne

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

Predmowa do wydania polskiego

Społeczne nauczanie Zjednoczonego Kościoła Metodystycznego, w skład którego wchodzi Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP, wyrażone w historycznym dokumencie pt.: Social Principles, sięga swymi korzeniami początków działalności metodystów. Jan Wesley tworząc pierwsze stowarzyszenie metodystów opracował Zasady Ogólne dla tych stowarzyszeń. Zawarł w nich podstawowe informacje o tym, jakimi powinni być członkowie metodystycznych stowarzyszeń. Najogólniej rzecz ujmując chodziło o to by, unikali zła, czynili dobro oraz korzystali z ustanowionych przez Boga środków łaski. Co jest złem, a co dobrem, szczególnie jeśli chodzi o ciągle nowe zachowania społeczne oraz odkrycia naukowe to kwestia podlegająca nieustannej dyskusji i nowym sformułowaniom.

Odniesienie metodystów do najważniejszych kwestii społecznych może rodzić wiele kontrowersji, które wszak nie przekreślają, ale dobitnie uzasadniają potrzebę posiadania oficjalnego stanowiska całego Kościoła właśnie w kwestiach kontrowersyjnych czy niejasnych. Metodysci Brytyjcy do dnia dzisiejszego wydali cały szereg ważnych dokumentów, które wyrażają opinię Konferencji Dorocznej (synodu) na najważniejsze i aktualne problemy społeczne. Podobnie działo się w amerykańskim nurcie ruchu przebudzeniowego.

W Polsce Zasady Socjalne opublikowane zostały po raz pierwszy w Pielgrzymie Polskim w pierwszym półroczu 1996 roku. Była to wersja przyjęta przez Konferencję Generalną obradującą w 1992 r. w Luisville, Kentucky. Konferencja Generalna, obradująca w 1996 r. w Denver, Kolorado uchwaliła kolejnych kilkanaście poprawek. Ten to właśnie, zmodyfikowany tekst oddajemy do rąk polskich czytelników. Mamy świadomość tego, że kolejna Konferencja Generalna może dokonać dalszych zmian i uzupełnień.

Zasady Socjalne są oficjalnym dokumentem Kościoła, który jednak w żadnym razie nie narzuca poglądów, a jedynie odzwierciedla aktualne trendy w życiu Kościoła. Jest jakby tablicą

informującą o aktualnych poglądach Kościoła w kwestiach społecznych.

Konferencje Centralne poszczególnych regionów świata mają prawo adaptacji tekstu do swej lokalnej sytuacji. Z prawa tego skorzystała w Europie Konferencja Centralna Niemiec oraz Konferencja Centralna Europy Środkowej i Południowej. Wprowadziły one nowe zapisy dotyczące np. alkoholizmu, rolnictwa czy spraw seksualnych.

Konferencje Doroczne, jako podstawowe jednostki prawne Kościoła, mają swobodę dalszej adaptacji. By jednak móc kompetentnie adaptować należy znać tekst oryginału. Polska wersja Zasad Socjalnych (ze względu na szacunek do tego historycznego dokumentu używam nazwy Zasady Socjalne a nie Zasady Społeczne, co byłoby może bardziej zrozumiałe i właściwe w Polskim kontekście) jest wiernym tłumaczeniem tekstu przyjętego przez ostatnią Konferencję Generalną, której delegaci, świeccy i duchowni, w przygniatającej liczbie reprezentowali amerykański punkt widzenia. W czasie lektury należy więc koniecznie wziąć pod uwagę fakt, że tekst ten nie został napisany dla kontekstu polskiego, ale raczej odzwierciedla perspektywę amerykańską. Jestem jednak głęboko przekonany o tym, iż stanowić będzie on dobry materiał pomocniczy dla wszystkich wierzących i myślących ludzi, którzy będą chcieli znać poglądy całego Zjednoczonego Kościoła Metodystycznego na ważne kwestie społeczne. Wskazówki Kościoła wyrażone w tym dokumencie nie mają na celu narzucania komukolwiek czegośkolwiek. Zostały wypracowane nie po to, by dzielić, ale raczej inspirować do myślenia i pozytywnego działania.

Cieszyłbym się, gdyby społeczne nauczanie Kościoła, wyrażone w Zasadach Socjalnych znalazło szerokie grono czytelników, nie tylko wśród współwyznawców ale i wśród całej ekumenicznej rodziny. Wiem, że na wiele spraw mamy te same lub podobne poglądy. Te zaś, które w pierwszym odruchu sprawiają wrażenie odmienności pojmowania prawd biblijnych, niechże stanowią podstawę do rzeczowej, braterskiej rozmowy i współdziałania na rzecz lepszego zrozumienia kontrowersyjnych kwestii. Społeczne nauczanie Kościoła Ewangelicko Metodystycznego w RP,

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

oparte na Zasadach Socjalnych, może wnieść nowy powiew w dyskusję nad aktualną problematyką społeczną Państwa.

Modlę się o to, by publikacja ta stała się katalizatorem konstruktywnych rozmów, rozbudzając świadomość społeczną wśród wszystkich naszych współwyznawców. Ewangelia Jezusa Chrystusa ma swój wymiar duchowy i społeczny. Czas już wyjść z getta parafialnej aktywności na szersze wody życia społecznego.

Ks. bp Edward Puślecki

Przedmowa

Zjednoczony Kościół Metodystyczny posiada długą historię zaangażowania na rzecz sprawiedliwości społecznej. Jego członkowie często zajmowali publicznie stanowiska w kontrowersyjnych sprawach angażujących chrześcijańskie wartości. Pierwsi metodyści wyrażali swój sprzeciw wobec handlu niewolnikami, wobec przemytu, czy nieludzkiego traktowania więźniów. Socjalne Wyznanie Wiary przyjęte zostało przez Północny Episkopalny Kościół Metodystyczny w 1908 roku. W następnych dziesięcioleciach podobne stanowiska wypracował Południowy Episkopalny Kościół Metodystyczny oraz Protestantcki Kościół Metodystyczny.

Kościół Zjednoczonych Braci Ewangelickich przyjął zasady socjalne w 1946 r., tj. w okresie zjednoczenia Kościoła Zjednoczonych Braci z Kościołem Ewangelickim. W 1972 roku, a więc w cztery lata po zjednoczeniu Kościoła Metodystycznego z Kościołem Zjednoczonych Braci Ewangelickich, Konferencja Generalna Zjednoczonego Kościoła Metodystycznego przyjęła nową wersję Zasad Socjalnych, która uległa modyfikacji w 1976 r. (oraz przez każdą następną Konferencję Generalną)

Zasady Socjalne wyrażają modlitewny i rozważny wysiłek Konferencji Generalnej wypowiedziany w kwestiach ogólnoludzkich współczesnego świata w oparciu o solidne biblijne i teologiczne podstawy, jakie zostały ukazane w tradycjach Zjednoczonych Metodystów. Mają one być pouczające i przekonujące w najlepszym profetycznym duchu. Zasady Socjalne są

wezwaniami skierowanymi do wszystkich członków Zjednoczonego Kościoła Metodystycznego ku modlitewnemu i rozważnemu dialogowi wiary i praktyki.

PREAMBUŁA

My, członkowie Zjednoczonego Kościoła Metodystycznego wyznajemy wiarę w Boga, który jest naszym Stwórcą i Ojcem, w Jezusa Chrystusa naszego Zbawiciela, oraz w Ducha Świętego, naszego Przewodnika i obrońcę.

Wiemy, że jesteśmy całkowicie zależni od Boga w narodzinach, życiu, śmierci i wieczności. Ugruntowani w Bożej miłości uznajemy, że życie jest dobrem i wyznajemy nasze różnorakie grzechy wobec woli Bożej objawionej nam w Jezusie Chrystusie. Nie zawsze byliśmy dobrymi zarządcami tego, co zostało nam powierzone przez Boga Stwórcę. Byliśmy leniwymi naśladowcami Jezusa Chrystusa w jego misji zgromadzania wszystkich ludzi we wspólnotę miłości. Wezwani przez Ducha Świętego do stania się nowym stworzeniem w Chrystusie, opieraliśmy się kolejnemu wezwaniu do stania się ludem Bożym we wzajemnych stosunkach oraz w odniesieniu do planety na której żyjemy.

Wdzięczni za przebaczącą miłość Bożą, w której żyjemy i przez którą jesteśmy osądzeni, potwierdzając swe przekonanie, iż każdy człowiek jest nieocenioną wartością, odnawiamy swe oddanie na rzecz wiarygodnego świadectwa Ewangelii, nie tylko po krańce Ziemi, ale także pośród naszego codziennego życia i działania.

I. Natura

Całe stworzenie należy do Boga, a my odpowiedzialni jesteśmy za sposób, w jaki je użytkujemy lub nadużywamy. Woda, powietrze, gleba, minerały, zasoby energetyczne, rośliny, zwierzęta, kosmos należy szanować i zachowywać nie tylko dlatego, że są potrzebne ludziom, ale ponieważ są twórcami Bożymi. Dlatego żałujemy, że przyczyniamy się do dewastacji całego świata naturalnego. Uznajemy też odpowiedzialność Kościoła za styl życia

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

i systemowe przemiany w społeczeństwie, które promowałyby bardziej sprawiedliwy ekologicznie świat oraz lepszą jakość życia dla całego stworzenia.

A. Woda. Powietrze. Gleba. Minerale. Rośliny

Popieramy i zachęcamy do takiej polityki społecznej, która służąc ograniczeniu i kontroli powstawaniu produktów ubocznych i śmieci, promuje bezpieczne przetwarzanie i utylizację odpadów trujących i nuklearnych oraz zmierza do ich eliminacji. Popieramy i zachęcamy do takiej polityki społecznej, która dąży do redukcji odpadów miejskich, odzyskiwania i utylizacji wysypisk miejskich oraz wspiera oczyszczanie skażonego powietrza, wody i gleby.

Popieramy kroki mające na celu odtwarzanie ekosystemów. Popieramy posunięcia, które zmierzają do stosowania technologii alternatywnych w stosunku do technologii wielkiej chemii wykorzystywanej do produkcji, przetwarzania i konserwacji żywności.

Wzywamy do podjęcia stosownych badań naukowych, aby znaleźć odpowiedź na pytanie o potencjalny wpływ takich technologii na stworzenie Boże zanim poddane zostaną procesowi wdrażania. Domagamy się opracowania umów międzynarodowych dotyczących sprawiedliwego, podyktowanego dobrem człowieka wykorzystania zasobów morskich, nie prowadzącego do zachwiania równowagi ekologicznej.

B. Wykorzystywanie zasobów energetycznych

Popieramy i zachęcamy do polityki społecznej zmierzającej do racjonalnego i powściągliwego wykorzystywania zasobów energetycznych dla potrzeb człowieka, która teraz i w przyszłości zmniejszałaby i eliminowała technologie energochłonne i zagrożające zdrowiu, a nawet bezpieczeństwu ludzkości i całemu stworzeniu.

Z całego serca wzywamy do wsparcia idei oszczędzania energii i roztropnego wykorzystania zasobów energetycznych ze spe-

cialnym uwzględnieniem zasobów odnawialnych tak, by nienaruszone zostało dobro naszej Ziemi.

C. Świat zwierząt

Popieramy takie regulacje prawne, które chronią życie i zdrowie zwierząt, nie wyłączając tych praw, które odnoszą się do zwierząt domowych i gospodarskich, a także zwierząt używanych w badaniach; popieramy również bezbolesny ubój zwierząt rzeźnych, ryb, ptactwa.

Zachęcamy do zachowania wszystkich gatunków, szczególnie tych którym grozi zagłada.

D. Kosmos

Kosmos, zarówno ten odkryty jak i jeszcze nie odkryty, jest dziełem Bożym, należy mu się więc respekt, jakim powinniśmy obdarzać Ziemię.

E. Nauka i Technika

Naukę uznajemy za uprawnioną interpretację Bożego świata naturalnego. Uznajemy ważność roszczeń nauki do opisywania świata naturalnego, aczkolwiek nie zgadzamy się na czynienie przez nią autorytatywnych roszczeń w kwestiach teologicznych. Technologię uznajemy za uprawnione narzędzie użytkowania Bożego świata natury, jeśli przyczynia się ona do rozwoju życia ludzkiego, umożliwiając wszystkim dzieciom Bożym rozwój danego przez Boga potencjału twórczego bez pogwałcenia naszych przekonań etycznych na temat stosunku ludzkości do świata naturalnego.

Uznając ważność nauki i techniki przekonani jesteśmy też o tym, że teologiczne zrozumienie doświadczeń ludzkich jest niezbędne do całkowitego zrozumienia miejsca ludzkości we wszechświecie. Nauka i teologia raczej się uzupełniają niż wzajemnie wykluczają. Zachęcamy przeto do dialogu między środowiskami nauki i teologii i wspólnego poszukiwania takiej obecności w życiu ludzkości, która umożliwi jej zachowanie życia na ziemi i za sprawą łaski Bożej poprawi jakość naszego wspólnego życia.

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

II. Wspólnota wychowująca

Wspólnota dostarcza możliwości ukształtowania w ludziach pełnego człowieczeństwa. Jesteśmy przekonani o ciężkiej na nas odpowiedzialności za wprowadzenie, wspieranie i ocenę nowych form społeczności, które zachęcą do pełnego rozwoju potencjału jednostek. Sprawą podstawową jest dla nas zrozumienie ewangelicznej prawdy, iż wszyscy ludzie są ważni i to nie ze względu na swoje zasługi, ale dlatego, że zostali stworzeni przez Boga i umiłowani przez Jezusa Chrystusa.

Dlatego też wspieramy takie dążenia społeczne, dzięki którym różne ludzkie wspólnoty trwają i ulegają umocnieniu dla dobra i rozwoju wszystkich osób.

A. Rodzina

Przyjmujemy, że rodzina jest podstawową wspólnotą, w której odbywa się proces wychowywania, oraz kształtują się postawy poszanowania i wierności. Według nas rodzina ma zasięg szerszy niż w przypadku modelu dwupokoleniowego, składającego się z rodziców i dzieci /rdzeń rodziny/, gdyż obejmuje krewnych, rodziny zastępcze, osoby samotnie wychowujące dzieci, rodziny z małżeństw rozwiedzionych oraz małżeństwa bezdzietne.

Uznajemy współodpowiedzialność mężczyzny i niewiasty w rodzinie, dlatego też zachęcamy do wysiłków społecznych, ekonomicznych i religijnych celem utrzymania i wzmocnienia więzi rodzinnych tak, by każdy jej członek mógł znaleźć wsparcie dla pełnego rozwoju swej osobowości.

B. Inne chrześcijańskie wspólnoty

Uznajemy wysiłki zmierzające do poszukiwania ciągle nowych wzorców chrześcijańskich wspólnot wychowawczych, jak np. pewnych form życia monastycznego czy też innych przejawów społecznościowego wymiaru życia chrześcijańskiego .

Wzywamy Kościół do poszukiwania dróg zrozumienia takich potrzeb i zainteresowania nimi chrześcijańskich grup, a także do szukania sposobów służenia im, a przez nie społeczeństwu.

C. Małżeństwo

Jesteśmy przekonani o świętości związku małżeńskiego wyrażonej w miłości, wzajemnym wsparciu, osobistym oddaniu i w obopólnej wierności mężczyzny i kobiety. Wierzymy, że Bóg błogosławi małżeństwu bez względu na to, czy posiada ono potomstwo, czy też jest bezdzietne.

Odrzucamy społeczne modele, które uznają inne standardy małżeńskie dla kobiet i inne dla mężczyzn.

D. Rozwód

Kiedy małżeństwo znajdzie się w separacji bez szans na pojednanie, nawet po rozważnym rozpatrzeniu i uwzględnieniu rad, rozwód jest pożałowania godną alternatywą w sytuacji rozłamu. Zaleca się zastosowanie dostępnych sposobów mediacji celem zmniejszenia atmosfery wrogości i obwiniania, które często stanowią część obecnych rozwodowych procedur sądowych.

Chociaż rozwód publicznie obwieszcza, że małżeństwo przestało istnieć, to jednak pewne zobowiązania wynikające z zawartego przymierza, takie jak wychowanie, wspieranie dzieci, odległe więzi rodzinne nadal trwają.

Wzywamy, aby z pełnym poczuciem odpowiedzialności podjęte zostały negocjacje w sprawie opieki nad nieletnimi dziećmi; popieramy również rozważenie możliwości wzięcia na siebie tej odpowiedzialności przez obojga rodziców tak, żeby nie ograniczała się ona jedynie do finansowego wsparcia, kontroli, manipulacji czy przetargów. Dobro każdego dziecka jest przy tym najważniejsze.

Rozwód nie wyklucza ponownego zawarcia związku małżeńskiego. Zachęcamy do świadomego zaangażowania się Kościoła i społeczeństwa na rzecz współczującej służby wobec zarówno tych, co są w trakcie rozwodu, jak i małżonków rozwiedzionych, którzy ponownie zawarli związek małżeński. Służba ta powinna odbywać się w społeczności wiary, w której Boża łaska doświadczana jest przez wszystkich.

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

E. Osoby pozostające w stanie bezzennym

Uznajemy integralność osoby samotnej i odrzucamy wszelkie dyskryminujące praktyki społeczne oraz postawy nacechowane uprzedzeniami wobec osób pozostających w stanie bezzennym.

F. Kobiety i mężczyźni

W zgodzie z Pismem Świętym potwierdzamy wspólne człowieczeństwo mężczyzn i kobiet, gdyż zarówno jedni jak i drugie cieszą się jednakową wartością w oczach Boga.

Odrzucamy błędne przekonanie, jakoby jedna płeć była ważniejsza od drugiej, oraz jakoby jedna płeć walczyła z drugą, a przedstawiciele jednej płci mogli korzystać z miłości, władzy i poszanowania tylko kosztem drugiej. W szczególności odrzucamy pogląd, jakoby Bóg uczynił poszczególnych ludzi istotami nie w pełni samodzielnymi, którzy dopiero w jedności z drugą płcią uzyskują swoją pełnię. Wzywamy, zarówno mężczyzn jak i kobiety, aby dzielili się władzą i kierownictwem, aby uczyli się zarówno dawać, jak i przyjmować rzeczy jako dary, i aby żyjąc pełnym życiem szanowali pełnię życia innych. Dążymy do tego, by każda istota ludzka miała sposobność i wolność miłowania innych i bycia miłowanym, poszukiwania i czynienia sprawiedliwości, do praktykowania etycznego samookreślenia. Różnicę płci rozumiemy jako dar Boży, który ma powiększyć bogatą różnorodność ludzkich horyzontów i doświadczenia. Przeciwstawiamy się takim postawom i obyczajom, które używają tego dobrego daru tak, że w stosunkach międzyludzkich przedstawiciele jednej płci wystawieni są na zagrożenia w większym stopniu niż przedstawiciele drugiej.

G. Płeć

Uznajemy, że płciowość jako dar Boży jest dobrem udzielonym każdemu człowiekowi. Wierzymy, że człowiek może być w pełni osobą tylko wówczas, gdy dar ten jest całkowicie uznawany i akceptowany przez niego, przez Kościół oraz społeczeństwo. Wzywamy wszystkich do rozporządzania tym darem w sposób

zdyscyplinowany i odpowiedzialny, celem osiągnięcia pełni przez nas samych, innych ludzi jak i społeczeństwo jako całość.

Przyznajemy, że nie w pełni jeszcze rozumiemy ten dar Boży i zachęcamy odpowiednie działy nauk medycznych, teologicznych i socjologicznych do zjednoczenia wysiłków na rzecz lepszego zrozumienia ludzkiej płciowości. Wzywamy Kościół do czynienia wysiłków w taki sposób, by ta jedna z najbardziej złożonych kwestii mogła zostać rozwiązana.

W oparciu o nasze rozeznanie tego daru przyjmujemy, że Bóg stawia przed nami zadanie znalezienia

odpowiedzialnych, pełnych zaangażowania i miłości form wyrażania płciowości.

Chociaż wszyscy ludzie są istotami, które niezależnie od tego, czy zawarli związek małżeński, charakteryzują się płciowością, stosunki seksualne są jednoznacznie akceptowane tylko w związku małżeńskim.

Stosunki seksualne mogą stać się formą eksploatacji tak w małżeństwie jak i poza nim. Odrzucamy przeto wszelkie przejawy seksualności, które szkodzą lub niszczą godność człowieka daną mu przez Boga jako prawo przyrodzone i uznajemy tylko takie środki seksualnego wyrazu, które podkreślają jego godność. Wierzymy, że stosunki płciowe, w których jeden lub oboje partnerzy wykorzystują, dopuszczają się nadużyć czy też zdrady wobec partnera nie mieszczą się w etosie chrześcijańskim i w ostatecznym rachunku są szkodliwe dla jednostek, rodzin i porządku społecznego.

Wypowiadamy się przeciwko wszelkim formom komercjalizacji i wyzysku seksualnego, wraz z wynikającymi z nich zubożeniem i degradacją osobowości ludzkiej.

Wzywamy do znalezienia takich środków prawnych, które zakazywałyby seksualny wyzysk oraz stręczycielstwo dzieci przez dorosłych. Wzywamy do ustanowienia odpowiednich służb ochronnych, opiekuńczych i doradczych dla dzieci seksualnie molestowanych. Nalegamy, by wszyscy ludzie, bez względu

na wiek, płeć, status materialny czy orientację seksualną miały zagwarantowane prawa obywatelskie i publiczne.

Uznajemy nieustanną potrzebę pełnego, właściwego i opartego na faktach wychowania seksualnego dzieci, młodzieży i dorosłych. Kościół posiada szczególną możliwość udzielania odpowiedniej jakości porad wychowawczych w tym zakresie.

Homoseksualiści, podobnie jak heteroseksualiści, są osobami o sakralnej wartości. Jedni i drudzy potrzebują posługi i przewodnictwa Kościoła w swych zmaganiach o ludzką godność, a także duchowej i emocjonalnej opieki społeczności, która umożliwia postawę wobec Boga, innych ludzi oraz samego siebie w duchu pojednania. Chociaż nie akceptujemy praktyk homoseksualnych i uznajemy je za nie do pogodzenia z nauką chrześcijańską, to jednak przyznajemy, iż łaska Boża dostępna jest dla wszystkich. W społeczności z wszystkimi ludźmi oddajemy się służbie dla ich dobra.

H. Przemoc i grubiaństwo w rodzinie

Wyrażamy przekonanie, że przemoc oraz wszelkiego rodzaju nadużycia w życiu rodzinnym tak w postaci słownej, psychicznej, fizycznej, jak i seksualnej przynoszą szkodę więziom społeczności ludzkiej. Zachęcamy Kościół, aby zatroszczył się o stworzenie bezpiecznego otoczenia, rozwinął poradnictwo i udzielił pomocy ofiarom przemocy i nadużyć w życiu rodzinnym. Aczkolwiek wyrażamy ubolewanie z powodu przemocy i nadużyć spowodowanych przez sprawcę, przyznajemy, że także jego osoba potrzebuje odkupiającej miłości Bożej.

I. Molestowanie seksualne

Wierzimy, że płciowość jako dar Boży jest dobrem. Jednym z nadużyć tego dobra jest molestowanie seksualne. Uważamy, że molestowaniem seksualnym są wszelkie, wyrażone słowem lub czynem, niepożądane zabiegi albo natarczywe roszczenia, które ich adresat w sposób nie budzący w nim wątpliwości postrzega jako uwłaczające jego godności, zastraszające czy wręcz zniewalające. Molestowanie seksualne należy rozumieć raczej jako swego rodzaju wykorzystanie uprzywilejowanej pozycji władzy niż wyłącznie jako kwestię dotyczącą seksualności ludzkiej.

Molestowanie seksualne obejmuje, ale nie wyczerpuje, wytwarzanie wrogiej lub grubiańskiej atmosfery pracy wynikającej z dyskryminacji ze względu na płeć. W przeciwieństwie do społeczności wychowującej, wszędzie tam, gdzie w społeczeństwie mają miejsce stosunki oparte na molestowaniu seksualnym tworzą one warunki niewłaściwe, zniewalające i pełne nadużyć. Molestowanie seksualne podważa zarówno dążenia do zapewnienia jednakowych możliwości jak również atmosfery wzajemnego szacunku pomiędzy mężczyznami i kobietami. Niepożądane zabiegi seksualne są złe i dyskryminujące. Molestowanie seksualne jest sprzeczne z moralną misją Kościoła.

J. Przerwanie ciąży

Początek i koniec życia są przez Boga wyznaczonymi granicami. Chociaż zawsze do pewnego stopnia mieli ludzie kontrolę nad tym, kiedy zakończą życie, to jednak od niedawna uzyskali napawającą lękiem umiejętność decydowania nie tylko kiedy, ale nawet czy poszczególne istoty ludzkie przyjdą na świat. Nasze przekonanie o świętości nienarodzonego życia ludzkiego sprawia, iż niechętnie dopuszczamy do przerywania ciąży. Jesteśmy jednak również zobowiązani do respektowania świętości życia i dobra matki, której wielką szkodę przynieść może ciąża niechciana.

W nawiązaniu do nauczania chrześcijańskiego wieków minionych, stwierdzamy obecność tragicznych konfliktów życia z życiem, które mogłyby usprawiedliwić przerwanie ciąży, i w takich właśnie przypadkach dopuszczamy możliwość legalnego przerywania ciąży z zastosowaniem wszelkich niezbędnych procedur postępowania medycznego.

Nie możemy natomiast uznać przerywania ciąży jako środka regulacji urodzin. Bezwarunkowo odrzucamy przerywanie ciąży jako metodę wyboru płci.

Wzywamy wszystkich chrześcijan do wnikliwych badań i modlitwy o określenie rodzaju niezbędnych warunków, które można uznać za przemawiające za przerywaniem ciąży.

Zapewniamy o niesłabnącym zaangażowaniu naszego Kościoła w dalsze świadczenie posługi w stosunku do tych, którzy

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

przerwali ciążę, którzy stają wobec problemu przerwania ciąży, oraz tych, którzy zdecydowali się urodzić dziecko.

Prawo i regulacje stanowione przez państwo nie stanowią wystarczających podstaw do podjęcia właściwej decyzji, która powinna wszakże odwoływać się do kryterium sumienia chrześcijańskiego. Dlatego decyzja dotycząca przerwania ciąży powinna zostać podjęta wyłącznie po dogłębnym i modlitewnym rozważeniu jej przez wszystkie zaangażowane strony, z uwzględnieniem porady medycznej, duszpasterskiej oraz wszelkiej innej niezbędnej w zaistniałych okolicznościach.

K. Adopcja

Dzieci są darem Bożym, który należy przyjąć z wdzięcznością. Przyznajemy, że niektóre okoliczności przyjścia dziecka na świat mogą przyczyniać się do utrudnienia jego wychowania. Uznajemy i wspieramy rodziców /-a/, którzy /-y/ z nadzieją, miłością i modlitwą oddają swoje dziecko w adopcję. Świadomi jesteśmy udręki, odwagi i determinacji rodziców /-a/, którzy /-y/ z nadzieją, miłością i modlitwą oddają swe dziecko w adopcję. Uznajemy też pragnienie rodziców do posiadania adoptowanych dzieci. Jeżeli okoliczności przemawiają za adopcją, zachęcamy do korzystania z odpowiednich do tego legalnych procedur. Polecamy naturalnych rodziców, rodziców adoptujących oraz samo dziecko trosce Kościoła tak, żeby wspólnie dzielić smutki i radości, i aby dziecko w duchu miłości mogło być wychowywane w społeczności chrześcijańskiej.

L. Godziwa śmierć

W pełni aprobujemy wysiłki medycyny zmierzające do zapobiegania chorobom, jak i postępy w leczeniu, które przedłużają świadome życie ludzkie. Jednocześnie, na różnych etapach życia i śmierci, które umożliwia postęp nauk medycznych, świadomi jesteśmy udręki i moralnych dylematów, przed którymi stają umierający, lekarze, rodzina oraz przyjaciele. Dlatego podkreślamy prawo każdego człowieka do godziwej śmierci, której towarzyszyć powinna pełna miłości troska osobista, a nie starania o przedłużanie trwania choroby tylko dlatego, że pozwalają na to znajdujące się w naszej dyspozycji technologie medyczne.

III. Społeczeństwo

Prawa i przywileje, jakie społeczeństwo nadaje lub odbiera tym, którzy do niego należą, wskazują na to, w jakim stopniu poszczególne osoby i grupy społeczne cieszą się w tym społeczeństwie szacunkiem. Uznajemy wszystkich ludzi za równych w oczach Bożych. Dlatego podejmujemy działania na rzecz tworzenia społeczeństwa, w którym wartość każdej osoby jest uznawana, utrwalana i umacniana. Opowiadamy się za podstawowymi prawami wszystkich ludzi do równego dostępu do mieszkań, edukacji, zatrudnienia, opieki zdrowotnej, zgodnego z prawem zadośćuczynienia za krzywdy oraz prawa do fizycznej ochrony.

A. Prawa rasowe i etniczne

Rasizm jest połączeniem władzy opartej na dominacji jednej rasy nad innymi z systemem wartości, który zakłada, że dominująca grupa rasowa jest z urodzenia lepsza od innych grup rasowych. Rasizm przyjmuje formy zarówno indywidualne jak i instytucjonalne. Rasizm o charakterze osobistym uzewnętrznia się w charakterystycznych dla ludzi sposobach wyrażania się, postawach oraz /albo zachowaniach, które milcząco akceptują założenia rasistowskiego systemu wartości oraz nie cofają się przed czerpaniem z niego korzyści.

Rasizm instytucjonalny jest utrwalonym wzorcem społecznym, który albo pośrednio albo bezpośrednio wspiera rasistowski system wartości.

Rasizm upośledza i udaremnia nasze wzrastanie w Chrystusie, gdyż jest on sprzeczny z samą Ewangelią. Dlatego uważamy, że rasizm jest grzechem oraz stwierdzamy, że tak ze względu na kryterium doczesności jak i wieczności wszyscy ludzie posiadają wartość. Wyrażamy radość z powodu darów jakie dorobek poszczególnych kultur etnicznych i narodowych przynosi całemu naszemu życiu. Wzywamy i zachęcamy do rozwoju samoświadomości wszystkich grup rasowych i etnicznych oraz ludzi uciskanych, która prowadzi ich do stawiania żądań dotyczących sprawiedliwości i równych praw, należnych im jako członkom społeczeństwa. Stwierdzamy również, że członkowie

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

grup rasowych i etnicznych mają prawo do: równych szans zatrudnienia i awansu, wykształcenia i szkolenia na najwyższym poziomie, nie dyskryminowania w wyborach, dostępu do subsydiowanego budownictwa mieszkaniowego, nabywania wynajmowania mieszkań na warunkach rynkowych, dostępu do władzy i kierowniczych stanowisk we wszelkich dziedzinach życia społecznego. Popieramy działania mające na celu wyrównanie szans startu jako jedną z metod rozwiązywania kwestii nierówności oraz praktyk dyskryminujących w naszym Kościele i społeczeństwie.

B. Prawa mniejszości religijnych

Prześladowania religijne w historii cywilizacji wydarzały się dość często. Domagamy się takiej polityki i praktyk, które zapewniłyby prawa każdego ugrupowania religijnego do praktykowania swej wiary bez ograniczeń prawnych, politycznych czy ekonomicznych. Potępiamy wszelkie jawne i ukryte formy nietolerancji religijnej, zwłaszcza takie, które są obecne w publikacjach w postaci upraszczających stereotypów. Bronimy praw wszystkich religii i ich zwolenników do wolności od dyskryminacji prawnej, ekonomicznej i socjalnej.

C. Prawa dzieci

Dzieci uznawane dawniej za własność rodziców, obecnie są uznawane za, w pełnym tego słowa znaczeniu, istoty ludzkie, wobec których zarówno dorośli jak i społeczeństwo jako całość posiadają szczególne zobowiązania. Dlatego też popieramy rozwój systemów szkolnictwa oraz nowych metod kształcenia, które mają na celu wspieranie każdego dziecka w jego wysiłkach na rzecz osiągnięcia pełnego rozwoju tego, co najlepsze w jego indywidualności i osobowości. Każde dziecko ma prawo do nauki na właściwym poziomie, z uwzględnieniem wychowania seksualnego, stosownie do poziomu jego rozwoju, przy użyciu najlepszych metod i treści nauczania.

Zarówno rodzice, opiekunowie chrześcijańscy jak i Kościół są odpowiedzialni za zapewnienie dzieciom wychowania seksualnego zgodnego z moralnością chrześcijańską, która szczególny

nacisk kładzie na wierność małżeńską oraz wstrzeźliwość seksualną tych, co wybrali stan niezamężny i bezzenny. Co więcej, dzieci mają prawo do pokarmu, dachu nad głową, ubrania, opieki medycznej i psychicznego komfortu na równi z dorosłymi. Prawa te uznajemy za ich bez względu na działania lub ich brak ze strony rodziców lub opiekunów.

W szczególności należy chronić dzieci przed wyzyskiem ekonomicznym i seksualnym.

D. Prawa nastolatków i młodych ludzi

Społeczeństwo nasze charakteryzuje się stosunkowo znaczną ilością młodych ludzi, którym często z trudnością przychodzi pełna adaptacja społeczna. Dlatego kładziemy nacisk na rozwój polityki, która zachęcałaby nastolatków i młodzież do włączania się w procesy podejmowania decyzji oraz działań eliminujących dyskryminację i wyzysk. Należy prawem zagwarantować powstanie odpowiednich twórczych miejsc pracy, a także zapewnić stworzenie mechanizmów, które uczynią je dostępnymi zarówno nastolatkom jak i młodzieży.

E. Prawa ludzi starych

W społeczeństwach, które szczególne miejsce zapewniają ludziom młodym, osoby starsze często bywają izolowane od głównego nurtu życia społecznego. Popieramy politykę społeczną, która ma na celu integrację ludzi w podeszłym wieku z całością społeczeństwa w szczególności poprzez zapewnienie godziwych dochodów, szersze niż dotąd możliwości zatrudnienia wolnego od dyskryminacji, dostęp do kształcenia i usług, właściwe możliwości mieszkaniowe oraz opiekę medyczną. Domagamy się takiej polityki i konkretnych programów, które nacisk kładą na szczególną troskę o kobiety w podeszłym wieku oraz osoby pochodzące z mniejszości etnicznych. Programy te powinny dążyć do zapewnienia szacunku i godności należnych im jako starszym członkom ludzkiej społeczności. Domagamy się wypracowania przez pracodawców odpowiedniego systemu emerytalnego, uwzględniającego również potrzeby osamotnionego współmałżonka /-i/.

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

F. Prawa kobiet

Uznajemy równość kobiet i mężczyzn we wszystkich aspektach życia społecznego. Dlatego nalegamy, aby podjęte zostały wszelkie możliwe wysiłki na rzecz wyeliminowania stereotypu podziału ról społecznych w oparciu o kryterium płci i to zarówno w samym działaniu jak i w sposobach przedstawiania życia rodzinnego, tak jeśli chodzi o dobrowolną działalność jak i kompensacyjne uczestnictwo w działaniach Kościoła i społeczeństwa. Uznajemy prawa kobiet do równego traktowania w zatrudnianiu, wykonywaniu obowiązków zawodowych, promowaniu i wynagradzaniu. Uznajemy za ważną obecność kobiet na wszystkich szczeblach podejmowania decyzji w Kościele oraz domagamy się od właściwych gremiów zagwarantowania im udziału w nich poprzez odpowiednią politykę doboru pracowników i zatrudnienia. Popieramy takie działania, których celem jest przeciwdziałanie nierówności i dyskryminacyjnym praktykom występującym w Kościele i społeczeństwie. Nalegamy, aby pracodawcy osób z rodzin z dwoma żywicielami, i to zarówno w Kościele jak i społeczeństwie, brali pod uwagę sytuację obydwu żywicieli, kiedykolwiek rozważają możliwość przeniesienia któregoś z nich na miejsce pracy o innej lokalizacji.

G. Prawa osób niepełnosprawnych

Uznajemy i potwierdzamy pełnię człowieczeństwa i osobowości wszystkich ludzi niepełnosprawnych jako pełnoprawnych członków rodziny Bożej. Potwierdzamy odpowiedzialność Kościoła i społeczeństwa za służbę na rzecz dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych dotkniętych upośledzeniami umysłowymi, fizycznymi, rozwojowymi oraz /lub psychologicznymi. Odmienne ich potrzeby w zakresie poruszania się, porozumiewania, poznania intelektualnego oraz osobistych stosunków z innymi mogą utrudniać uczestnictwo ich albo ich rodzin w życiu Kościoła i społeczności. Nalegamy, aby Kościół i społeczeństwo przyjmowały obecność ludzi niepełnosprawnych jako dar mający umożliwić im pełne uczestnictwo we wspólnocie ludzi wierzących. Wzywamy Kościół i społeczeństwo do wrażliwości oraz podjęcia działań na rzecz tworzenia dla osób niepełnosprawnych pro-

gramów rehabilitacji, usług, zatrudnienia, kształcenia, mieszkań oraz transportu. Wzywamy Kościół oraz całe społeczeństwo do ochrony praw obywatelskich osób niepełnosprawnych.

H. Równość praw bez względu na orientację seksualną

Podstawowe prawa człowieka i swobody obywatelskie należą się wszystkim ludziom. Z troską opowiadamy się na rzecz tych praw i swobód w stosunku do osób o orientacji homoseksualnej. Jest dla nas kwestią poczucia elementarnej sprawiedliwości ochrona ich słuszych roszczeń wszędzie tam, gdzie chodzi o: wspólne użytkowanie dóbr, emerytury, stosunki opiekuńcze, wzajemne pełnomocnictwa oraz inne tego typu zgodne z prawem roszczenia związane ze stosunkami wynikającymi z zawartych umów, które pociągają za sobą ponoszenie wspólnych wydatków, odpowiedzialności, konsekwencji prawnych oraz jednakową ochronę wobec prawa.

Ponadto, popieramy wysiłki na rzecz zaprzestania przemocy oraz innych form przymusu wobec osób o orientacji homoseksualnej. Opowiadamy się także za daniem wyrazu naszemu świadectwu przeciwko zniewalaniu i marginalizowaniu osób, które od orientacji homoseksualnej odeszły.

I. Zaludnienie

Odkąd przyrost ludności na ziemi w coraz większy sposób nadwiera zapasy żywności, bogactw naturalnych oraz ma wpływ na zaostrzenie międzynarodowego napięcia nakazem chwili staje się ograniczanie konsumpcji zasobów przez bogatych, a także obniżenie aktualnego wskaźnika przyrostu naturalnego w niektórych częściach świata. Do obowiązków wszystkich ludzi należy rozważenie decyzji o wpływie posiadania potomstwa na całe społeczeństwo. Powinni oni mieć dostęp do informacji, a także do odpowiednich środków ograniczających rozrodczość, nie wyłączając dobrowolnej sterylizacji.

Uważamy, że programy zmierzające do osiągnięcia stabilnego poziomu zaludnienia powinny być rozpatrywane w kontekście całego rozwoju ekonomicznego i społecznego, łącznie ze sprawiedliwym użytkowaniem i kontrolowaniem zasobów,

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

popewszaniem statusu kobiet we wszystkich tradycjach kulturowych, zapewnieniem minimum socjalnego oraz objęciem wszystkich opieką medyczną oraz dostępem do nauki.

J. Alkohol i narkotyki

Potwierdzamy nieustanne poparcie na rzecz powstrzymywania się od alkoholu, co jest rozumiane jako wierne świadectwo Bożej miłości, która ludzi zbawia i czyni wolnymi. Zalecamy powstrzymywanie się od używania alkoholu, oraz wszelkich nielegalnych narkotyków. Z uwagi na to, że używanie alkoholu oraz narkotyków jest jednym z ważniejszych czynników przyczyniających się do przestępstw, chorób oraz rozkładu życia rodzinnego, zachęcamy do tworzenia programów kształcenia, które mają na celu kształtowanie postaw powstrzymywania się od korzystania z alkoholu i narkotyków. Miliony ludzi są świadkami pozytywnych następstw stosowania narkotyków w celach terapeutycznych [np. dla uśmierzania bólu - EP], jednocześnie miliony ludzi mogą zaświadczyć o szkodliwości nadużywania narkotyków. Zachęcamy do rozważnego postępowania w zakresie udostępniania potencjalnie pożytecznych lub potencjalnie szkodliwych narkotyków zarówno wypisywanych na receptę jak i znajdujących się w wolnym obrocie. Domagamy się udzielania pełnej informacji tak lekarzom jak i pacjentom na temat stosowania narkotyków oraz skutków ich nadużywania. Popieramy skrupulatne przestrzeganie przepisów regulujących sprzedaż i dystrybucję wszystkich środków odurzających. Opowiadamy się za regulacjami prawnymi, chroniącymi społeczeństwo przed osobami zażywającymi narkotyki kiedy tylko można udokumentować, że ma to dla społeczeństwa zgubne konsekwencje. Osoby uzależnione od narkotyków oraz członkowie ich rodzin odznaczają się pełnią człowieczeństwa, dlatego więc powinni być traktowani jako potrzebujący leczenia, rehabilitacji oraz wyzdrowienia, które zapewni im trwałą zmianę trybu życia. Nadużywanie narkotyków powinno być postrzegane jako przejaw głębszych problemów, dla których należy szukać rozwiązań.

K. Nikotynizm

Potwierdzamy swą historyczną tradycję wysokiego standardu dyscypliny osobistej i odpowiedzialności społecznej. W świetle przekonywających dowodów na to, że palenie tytoniu i używanie tabaki np. jej żucie jest szkodliwe dla ludzi w każdym wieku, zalecamy całkowite powstrzymywanie się od używania nikotyny. Nalegamy, aby korzystano z możliwości środków masowej komunikacji oraz edukacji celem poparcia i zachęcania do abstynencji. Ponadto, uznajemy, że bierne palenie tytoniu [wdychanie dymu tytoniowego -EP] przynosi skutki szkodliwe dla zdrowia. Popieramy ograniczenia jego palenia w miejscach publicznych i miejscach pracy.

L. Eksperymenty medyczne

Dzięki odkryciom nauk medycznych zdrowie fizyczne i psychiczne ludzi uległo znaczącej poprawie. Jest jednak rzeczą konieczną, żeby rządy oraz środowisko medyczne skrupulatnie przestrzegały powszechnie przyjętych zasad badań medycznych, utrzymując ścisłą kontrolę w zakresie przeprowadzania na ludziach testów nowych technologii i lekarstw. Powszechnie przyjęte zasady badań medycznych wymagają, aby prowadzący badania poddawali ludzi eksperymentom medycznym jedynie po uprzednim uzyskaniu ich pełnej, świadomej i niewymuszonej zgody.

M. Technologia genetyczna

Odpowiedzialność człowieka za całe stworzenie jest wyzwaniem do ostrożnego podchodzenia do możliwości badań genetycznych i technologii genetycznej. Z uznaniem przyjmujemy rozwój i zastosowanie technologii genetycznej do zaspokojenia podstawowych potrzeb zdrowotnych ludzi, zapewnienia bezpiecznego środowiska naturalnego oraz odpowiedniego zaopatrzenia w żywność. Ze względu na to, że efekty stosowania technologii genetycznych wpływają na całe nasze życie, wzywamy do sformułowania skutecznych regulacji prawnych oraz

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

mechanizmów odpowiedzialności dla zapobieżenia wszelkim działaniom, które mogłyby prowadzić do niewłaściwego wykorzystania tych technologii nie wyłączając sfery politycznej i militarnej. Jesteśmy przekonani, że nawet ostrożne, kierujące się dobrymi intencjami wykorzystanie technologii genetycznych może niekiedy prowadzić do nieprzewidzianych szkodliwych następstw. Posługujące się genami ludzkimi terapie wywołujące zmiany, które nie mogą być dziedziczone przez potomstwo np. somatyczna terapia, powinny być stosowane tylko do przyznoszenia ulgi w cierpieniach spowodowanych przez chorobę. Wszelkie terapie genetyczne do celów eugeniki albo do produkcji ludzkich embrionów, które po ich wykorzystaniu uważane są za niepotrzebne, są godne pożałowania. Dane genetyczne dotyczące poszczególnych osób i ich rodzin powinny być utrzymywane w tajemnicy oraz uznawane za w pełni poufne, chyba że są one odtajnione na życzenie samego zainteresowanego lub jego rodziny, albo ujawnienie i wykorzystanie danych dotyczących genetycznej identyfikacji jest oparte na odpowiednim nakazie sądowym. Ze względu na trudne do przewidzenia długoterminowe skutki, sprzeciwiamy się genetycznym terapiom prowadzącym do zmian, które mogą być dziedziczone przez potomstwo.

N. Życie na wsi

Opowiadamy się za prawem do życia i pracy na wsi rolników, pracowników rolnych, agrotechników, przedstawicieli handlu wiejskiego, ich rodzin oraz innych osób zamieszkujących tereny poza miastami i metropoliami miejskimi. Wierzymy, że jeśli bytowanie na wsi i w małych miasteczkach staje się trudne lub wręcz niemożliwe, to nasza kultura ulegaubożeniu a społeczności ludzkie tracą poczucie sensu egzystencji. Jesteśmy przekonani, że polepszanie ludzkiej egzystencji może niekiedy wymagać przeznaczania niektórych gruntów rolnych na cele poza rolnicze. Sprzeciwiamy się jednak bezcelowemu zamianianiu gruntów rolnych na cele poza rolnicze jeśli tych ostatnich jest pod dostatkiem. Ponadto, zachęcamy do ochrony właściwych terenów rolnych i otwartych przestrzeni przez wdrażanie programów mających na celu odpowiednie ich wykorzystanie.

Popieramy programy rządowe i pozarządowe obliczone raczej na korzyści dla rolników indywidualnych niż przemysłowych gospodarstw oraz popieramy te programy, które zachęcają do sytuowania przemysłu w rejonach niezurbanizowanych.

Przyznajemy, że wzrost ruchliwości oraz rozwój technologii przyczynił się do zróżnicowania społecznego, religijnego i ideowego środowisk wiejskich, które niegdyś były bardziej jednolite. Przemiany te często postrzegane są jako zagrożenie dla życia lokalnej społeczności. Przyjmujemy je jednak jako okazję do podtrzymania biblijnego wezwania do tworzenia społeczności otwartej dla wszystkich ludzi. Dlatego też zachęcamy środowiska wiejskie jak i poszczególne osoby, żeby trwały w przywiązaniu do ziemi oraz były otwarte na możliwości jakie stwarza własność oparta na zasadzie wzajemności, troskliwość, uzdrawianie, wzrost, dzielenie się wspólnym przywództwem, radowanie się licznymi darami, budowanie wzajemnego zaufania, utwierdzanie poszczególnych ludzi w przekonaniu o ich unikalnej wartości, a przez to życie w duchu pokoju (shalom).

O. Życie w mieście

Życie w mieście i na obszarach podmiejskich stało się dominującym stylem życia dla coraz większej liczby ludzi. Jednym stwarza to możliwości ekonomiczne, edukacyjne, socjalne i kulturalne. Innym przynosi wyobcowanie, ubożenie i zniewolenie. W rękach Kościoła spoczywa odpowiedzialność i możliwość niesienia pomocy w kształtowaniu przyszłości życia społeczności zamieszkujących tereny miejskie i podmiejskie. Aby w większym stopniu doprowadzić do humanizacji życia w mieście oraz na obszarach podmiejskich, potrzebne są powszechne programy odnowy i strategii społecznej.

Chrześcijanie powinni poddawać ocenie wszystkie programy, nie pomijając tych, co odnoszą się do rozwoju ekonomicznego i społecznego miast, z punktu widzenia tego, czy w wystarczającym stopniu chronią one i promują wartości ludzkie, czy pozwalają na zaangażowanie osobiste i polityczne, oraz czy umożliwiają społecznościom lokalnym otwartość w stosunku do przedstawicieli innych ras, ludzi w różnym wieku i o różnym

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

poziomie dochodów. Z uznaniem przyjmujemy wysiłki wszystkich, którym leży na sercu uwzględnienie wartości ludzkich w planach przestrzennego zagospodarowania. Musimy pomóc kształtować rozwój terenów miejskich i podmiejskich w taki sposób, żeby uczynić zadość ludzkiej potrzebie poczucia tożsamości i sensu egzystencji w środowisku mniejszych społeczności. Jednocześnie owe niewielkie społeczności powinny być zachęcane do podjęcia odpowiedzialności za całość życia społeczności miejskich i podmiejskich, a nie izolowanie się od niego.

P. Wartości chrześcijańskie a przemoc w środkach masowego przekazu

Bezprecedensowy wpływ środków masowego przekazu (głównie telewizji i kina) na wartości chrześcijańskie i ludzkie w naszym społeczeństwie każdego dnia staje się wciąż na nowo aktualny. Pragniemy wyrazić pogardę wobec bezustannego prezentowania obrazu społeczeństwa wyzutego z wartości ludzkich, pogoni za sensacją tak w dziedzinie rozrywki jak i wiadomości. Praktyki te degradują człowieczeństwo oraz stanowią pogwałcenie nauk Chrystusa i Biblii.

Metodyści oraz inni wierzący powinni w pełni uświadomić sobie, że środki masowego przekazu, poprzez promowanie permissywnych stylów życia oraz ukazywania szczegółów aktów przemocy, podważają prawdy chrześcijaństwa. Zamiast zachęcania, motywowania i inspirowania widzów do wybrania modelu życia opartego na świętości życia, przemysł rozrywkowy promuje model przeciwny, w sposób cyniczny przedstawiając sceny przemocy, gwałtu, chciwości, wyzucia z wszelkiego poczucia świętości oraz bezustannie oczerniając wartości życia rodzinnego. Należy uznać media za współodpowiedzialne za postępujący upadek wartości we współczesnym społeczeństwie. Wielu rzeczników środków masowego przekazu nie poczuwa się do odpowiedzialności za wzmiankowane procesy dezintegracji społecznej, utrzymując, że rolą środków masowego przekazu jest raczej odzwierciedlanie obrazu istniejącego społeczeństwa a nie kształtowanie go. W imię dobra całej ro-

dziny ludzkiej chrześcijanie powinni połączyć wysiłki na rzecz powstrzymania erozji wartości moralnych i etycznych w społeczności całego świata.

Q. Prawo do opieki zdrowotnej

Zdrowie jest warunkiem dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego; dlatego odpowiedzialność za nie spoczywa zarówno na osobach prywatnych jak i instytucjach życia publicznego. W Psalmie 146 czytamy, że Bóg wymierza sprawiedliwość uciśnionym, daje chleb głodnym, oswobadza więźniów oraz otwiera oczy ślepych. Jest rzeczą niesprawiedliwą jeśli tworzy się i utrwała bariery, które uniemożliwiają osiągnięcie zdrowia fizycznego albo pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Zachęcamy poszczególnych ludzi do dążenia do zdrowego stylu życia i uznania wagi: opieki zdrowotnej mającej na celu zapobieganie chorobom, wychowania dla zdrowia, bezpieczeństwa środowiska naturalnego i miejsca pracy, dobrego odżywiania, wolnego od zagrożeń mieszkania - wszystkie bowiem te czynniki w sposób istotny przyczyniają się do osiągnięcia zdrowia. Pragniemy również podkreślić rolę rządów w tworzeniu warunków na rzecz zagwarantowania każdemu człowiekowi dostępu do tego wszystkiego, co jest niezbędnym warunkiem dobrego zdrowia.

R. Przeszczepianie i darowanie organów ciała

Pragniemy wyrazić pogląd, że przeszczepianie i darowanie organów ciała jest działaniem charytatywnym, czynem miłości agape, aktem samo-ofiarowania. Dostrzegamy życiodajne korzyści płynące z ofiarowania własnych organów i innych tkanek, zachęcamy więc wszystkich ludzi wiary do ofiarowania swych organów i tkanek jako wyrazu miłości i służby dla dobra ludzi, którzy znaleźli się w potrzebie. Nalegamy, aby działało się to w atmosferze szacunku dla zmarłego czy też żyjącego ofiarodawcy, dla dobra biorcy oraz w zgodzie z regulacjami prawnymi w celu zapobieżenia nadużyciom wobec dawców i ich rodzin.

Kościół
Ewangelicko-
Metodystyczny
w Poznaniu

IV. Więzy ekonomiczne

Pragniemy wyrazić przekonanie, że wszystkie systemy ekonomiczne na równi z innymi dziedzinami porządku stworzenia podlegają osądowi Bożemu. Dlatego rządy uważamy za odpowiedzialne za kształtowanie i realizację zdrowej polityki fiskalnej i monetarnej, która powinna stworzyć tak osobom fizycznym jak i prawnym warunki ekonomicznej egzystencji, pełne zatrudnienie oraz odpowiedni poziom dochodów uwzględniający tempo wzrostu inflacji. Uważamy, że zarówno prywatne jak i rządowe przedsięwzięcia ekonomiczne niosą ze sobą ciężar odpowiedzialności za koszty społeczne działalności gospodarczej takie jak poziom zatrudnienia czy zanieczyszczenie środowiska naturalnego. Dlatego uznajemy, że zarówno prywatne jak i rządowe podmioty gospodarcze powinny z tych kosztów być rozliczane. Popieramy działania, które zmniejszyłyby nagromadzenie bogactwa w rękach niewielkiej grupy ludzi. Ponadto popieramy wysiłki mające na celu zmianę systemu podatkowego oraz zaprzestanie rządowej pomocy na rzecz programów, które uprzywilejowują bogatych kosztem ubogich.

A. Własność

Wierzimy, że prywatna własność dóbr jest wyrazem ich Bożego powiernictwa zarówno w społeczeństwach, w których uchodzi ona za pożądaną jak i w tych, w których uważa się ją za niepożądaną, ale że tak w jednych jak i w drugich jest prywatna własność dóbr ograniczona ze względu na przewagę niezaspokojonych potrzeb społecznych. Uważamy, że chrześcijańskie zasady są sprzeczne z uprzywilejowaną i arbitralną kontrolą jazi nad którąkolwiek częścią stworzonego wszechświata.

Uwarunkowana społecznie i kulturowo własność powinna być traktowana jako przedmiot odpowiedzialności w obliczu Boga.

Obowiązkiem rządów jest dążenie do sprawiedliwości i takiego porządku prawnego, który uwzględniłby procedury zapewniające ochronę praw zarówno całego społeczeństwa jak i indywidualnych posiadaczy.

B. Negocjowanie umów zbiorowych

Opowiadamy się za prawem pracobiorców i pracodawców tak firm prywatnych jak i państwowych, nie wyłączając rolników indywidualnych, grup rządowych, organizacji społecznych oraz samorządowych, do organizowania się w związki lub inne grupy interesów celem prowadzenia negocjacji na temat umów zbiorowych. Ponadto, uznajemy prawo obydwu stron do ochrony w procesie negocjacji i ich odpowiedzialność za prowadzenie negocjacji o zawarcie umowy zbiorowej w dobrej wierze oraz w ramach interesu publicznego. Dla zagwarantowania wszystkim członkom społeczeństwa zachowania i rozwoju ochrony prawnej, opowiadamy się za nowymi sposobami podejścia do negocjacji, które powinny objąć przedstawicieli broniących interesu publicznego celem zawarcia umów pomiędzy pracodawcami a pracobiorcami z uwzględnieniem sądowych procedur rozwiązywania wzajemnych konfliktów. Odrzucamy uciekanie się do użycia przemocy przez którąkolwiek ze stron w trakcie prowadzenia sporu zbiorowego czy też w sytuacji jakiegokolwiek innego sporu pomiędzy pracodawcami a pracobiorcami. Nie zgadzamy się również na trwałe zwolnienia pracowników zaangażowanych w strajk, który jest zgodny z prawem.

C. Praca i wypoczynek

Każdy człowiek ma prawo do pracy za wynagrodzenie gwarantujące mu egzystencję. W tych dziedzinach gospodarki, w których sektor prywatny nie jest w stanie bądź nie zapewnia pracy wszystkim, którzy jej potrzebują, na rządzie spoczywa odpowiedzialność za stworzenie dla nich niezbędnych miejsc pracy. Opowiadamy się za mechanizmami społecznymi, które zapewniają fizyczne i psychiczne bezpieczeństwo pracowników, gwarantują sprawiedliwy podział dóbr i usług, oraz zachęcają do coraz większej wolności w taki sposób, żeby poszczególni pracownicy mogli korzystać z owoców wypoczynku. Wyrażamy przekonanie, że wypoczynek stwarza dogodną sposobność do twórczego udziału w życiu społecznym, oraz zachęcamy do znajdowania metod, które umożliwiają pracownikom dodatkowy czas wolny.

Kościół
Ewangelicko-
Metodystyczny
w Poznaniu

Popieramy programy kształcenia, udziału w kulturze oraz rekreacji, które przyczyniają się do lepszego wykorzystania czasu wolnego. Wierzymy, że dobro człowieka ważniejsze jest od zysku. Dlatego z ubolewaniem przyjmujemy fakt, że duch egoizmu tak często przenika nasze życie ekonomiczne. Opowiadamy się za polityką, która w duchu współpracy zachęca do dzielenia się nowymi pomysłami rozwiązań wspólnych problemów pracy i jej organizacji. Popieramy prawa pracowników do odmowy pracy w sytuacjach zagrażających zdrowiu i /albo życiu bez narażania ich na utratę pracy. Popieramy politykę, która odwróciłaby rosnący trend do integrowania firm i całych przemysłów w monopole.

D. Konsumpcjonizm

Konsumenci powinni wykorzystać swój potencjał ekonomiczny do wpływania na produkcję takich dóbr materialnych, które są niezbędne i pożyteczne dla ludzkości, ale których produkcja i konsumpcja nie pociągają jednocześnie profanacji środowiska naturalnego. Konsumenci powinni dokonywać wyboru dóbr i usług raczej w oparciu o kryterium lepszej jakości życia niż nieograniczonej produkcji dóbr materialnych. Wzywamy konsumentów, a wśród nich lokalne parafie oraz instytucje związane z Kościołem, do stworzenia form organizacyjnych dla realizacji tych celów oraz dla wyrażenia publicznie rozczarowania z powodu szkodliwych społecznie, ekonomicznie i ekologicznie działań poprzez zastosowanie takich metod jak bojkot, akcje pisania listów, wspólne rezolucje oraz ogłoszenia i reklamy. Metody te przykładowo mogą być wykorzystane do wpłynięcia na lepszą jakość programów telewizyjnych i radiowych.

E. Ubóstwo

Wbrew ogólnemu dobrobytowi w krajach uprzemysłowionych, większość ludzi na świecie żyje w ubóstwie. Aby zaspokoić podstawowe potrzeby, takie jak: pokarm, ubiór, schronienie, wykształcenie, opieka zdrowotna i inne, trzeba znaleźć sposoby bardziej sprawiedliwego podziału światowych bogactw. Rozwój technologii, jeśli towarzyszą mu przejawy eksploatacji ekonomicznej, zubaża wielu ludzi i utrwała stan ich ubóstwa.

Dlatego nie uznajemy ludzi biednych za moralnie odpowiedzialnych za swój status ekonomiczny. Aby rozpocząć proces podnoszenia ludzi z ubóstwa, uważamy za słuszną opowiedzieć się za polityką, która zapewnia utrzymanie odpowiedniego poziomu dochodów, dobre wykształcenie, właściwe warunki mieszkaniowe, szkolenie zawodowe, możliwości sensownego zatrudnienia, odpowiednią opiekę medyczną i szpitalną, uczestnictwo w procesie humanizacji oraz zdecydowaną poprawę programów pomocy społecznej. Z uwagi na to, że niskie zarobki są często powodem ubóstwa, pracodawca powinien opłacać pracobiorców w wysokości nie uzależniającej ich od dotacji rządowych, kartek żywnościowych czy zapomogi socjalnej.

F. Robotnicy sezonowi

Robotnicy sezonowi i inni robotnicy najemni zatrudniani w gospodarstwach rolnych, którzy od dawna są przedmiotem szczególnej troski Kościoła, ze względu na swój tryb życia wyłączeni zostali z wielu dobrodziejstw całego szeregu świadczeń ekonomicznych i socjalnych, jakimi cieszą się inne grupy robotników. Sytuację wielu robotników sezonowych pogarsza fakt, że jako przynależni do rasowych i etnicznych mniejszości, doznają i tak rozlicznych niesprawiedliwości. Opowiadamy się za prawami dla wszystkich robotników sezonowych i z radością witamy wysiłki służące odpowiedzialnemu samookreśleniu i samoorganizacji przez samych zainteresowanych. Wzywamy rządy i wszystkich pracodawców do zapewnienia robotnikom sezonowym tych samych świadczeń ekonomicznych, edukacyjnych i socjalnych, którymi cieszą się inni obywatele. Wzywamy nasze parafie, aby podjęły się stworzenia programów pomocy robotnikom sezonowym, którzy znajdują się na terenie ich parafii, oraz aby poparły wysiłki robotników sezonowych na rzecz stworzenia negocjacji na temat umów zbiorowych ram instytucjonalnych.

G. Hazard

Hazard jest zagrożeniem dla społeczeństwa, a śmiertelnym jest zagrożeniem dla moralności, życia społecznego, ekonomicznego i duchowego, jak również dla istnienia dobrego systemu władzy. W imię wiary i troski chrześcijanie powinni unikać udziału

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

w grach hazardowych oraz powinni starać się nieść posługę tym, którzy padli ofiarę hazardu.

W przypadkach kiedy hazard stał się nałogiem Kościół powinien zachęcić uzależnioną osobę do korzystania z pomocy terapeutycznej, tak by mogła ona być na powrót skierowana ku pozytywnym i konstruktywnym działaniom. Kościół powinien promować taki styl życia osobistego, który z góry czyniłby korzystanie z gier hazardowych, nie wyłączając loterii publicznych, rzeczą zbędną i niepożądaną, bez względu na to, czy służy ono rozrywce, ucieczce od rzeczywistych problemów życia, czy jest też środkiem służącym tworzeniu dochodów na cele publiczne albo funduszy dla wsparcia działalności charytatywnej czy kampanii politycznych.

V. Polityka

Chociaż wierność Bogu jest dla Kościoła ważniejsza niż wierność państwu, to jednak uznajemy użyteczność rządu za zasadniczy środek utrzymania ładu społecznego. Uważamy siebie za odpowiedzialnych przed Bogiem za życie społeczne i polityczne; następujące przeto kwestie uznajemy za żywotne dla sprawowania władzy.

A. Podstawowe wolności

Uznajemy, że władze odpowiedzialne są za ochronę praw człowieka do wolnych i uczciwych wyborów, do wolności słowa, wyznania i zgromadzeń, do uczciwości w środkach masowego przekazu, do żądania zadośćuczynienia za krzywdy bez strachu przed odwetem, do prywatności, a także do zagwarantowania odpowiedniego wyżywienia, ubioru, schronienia, wykształcenia i opieki zdrowotnej. Przedstawiciele władzy oraz sposób jej sprawowania powinny być określane w głosowaniu dostępnym wszystkim dorosłym obywatelom.

Z całą stanowczością odrzucamy inwigilację oraz zastraszanie oponentów politycznych przez sprawujących władzę; odrzucamy również nadużycia urzędów pochodzących tak z wyboru jak i nominacji. Uciekanie się do internowania oraz więzienia

w celu nękania i eliminowania opozycji politycznej oraz dysydentów jest pogwałceniem podstawowych praw człowieka. Ponadto, brutalne traktowanie czy torturowanie zatrzymanych przez sprawujących władzę, bez względu na przyświecające temu cele, uznajemy za naruszenie chrześcijańskiego nauczania i jako takie musi zostać napiętnowane i odrzucone, niezależnie od tego, gdzie i kiedy ma ono miejsce. Kościół uważa instytucję niewolnictwa za bezwzględne zło. Wszelkie formy zniewolenia są całkowicie niedopuszczalne i w żaden sposób nie będą przez Kościół tolerowane.

B. Odpowiedzialność polityczna

Siła systemu politycznego zależy od pełnego i dobrowolnego w nim udziału obywateli. Uważamy, że Państwo nie powinno zmierzać do kontroli w stosunku do Kościoła, podobnie Kościół nie powinien dążyć do dominacji nad Państwem. Rozdział Kościoła od Państwa nie oznacza organicznej jedności ale pozwala na współdziałanie. Kościół nieustannie powinien wywierać mocny wpływ etyczny na Państwo, wspomagając jego politykę i programy służące sprawiedliwości a przeciwstawiając się polityce i programom, które są niesprawiedliwe.

C. Wolność informacji

Obywatele wszystkich krajów powinni mieć dostęp do wszystkich ważnych informacji dotyczących ich rządów i polityki. Nielegalna i niezgodna z sumieniem działalność skierowana przez własny rząd przeciwko obywatelom lub ich grupom nie znajduje żadnego usprawiedliwienia ani nie powinna być utrzymywana w tajemnicy pod pozorem bezpieczeństwa narodowego.

D. Wykształcenie

Wierzymy, że odpowiedzialność za wykształcenie młodzieży spoczywa na rodzinie, Kościele i rządzie. W naszym społeczeństwie zadanie to może być najlepiej spełnione przez politykę społeczną, która zapewni wolny dostęp wszystkim ludziom do bezpłatnej nauki w zakresie szkoły podstawowej, zawodowej i średniej. Nikt ze względu na trudności finansowe nie powinien być ograniczony w dostępie do kościelnych i niezależnych

Kościół
Ewangelicko-
-Metodystyczny
w Poznaniu

instytucji szkolnictwa. Uznajemy prawo wyższych szkół publicznych i niepublicznych do wykonywania swych funkcji nauczających, oraz popieramy politykę społeczną, która zapewnia swobodny dostęp i wybór, a która nie powoduje niezgodnych z Konstytucją komplikacji w stosunkach pomiędzy Kościołem a Państwem. Państwo nie powinno wykorzystywać swej pozycji władzy do preferencyjnego traktowania jakichś określonych przekonań religijnych (nie wyłączając ateizmu), ani nie powinno wymagać modlitw czy nabożeństw w szkołach publicznych, ale co do praktykowania przekonań religijnych powinno pozostawić uczniom wolną decyzję.

E. Obywatelskie posłuszeństwo i nieposłuszeństwo

Władza i prawo winny pełnić służebną rolę wobec Boga i człowieka. Obywatele mają obowiązek przestrzegać praw legalnie ustanowionych i sprawiedliwie wykonywanych przez właściwe organa. Władza, jak i każdy człowiek podlega osądowi Bożemu.

Dlatego w przypadku zaistnienia okoliczności niezgodnych z ich sumieniem uznajemy prawo ludzi do odmiennego poglądu, a po wyczerpaniu wszystkich możliwości prawnych, do sprzeciwu lub nieposłuszeństwa wobec praw, które uważają za niesprawiedliwe lub które zostały im narzucone w sposób dyskryminujący. Jednak nawet wtedy powinien być okazywany przez nich respekt wobec prawa poprzez unikanie przemocy oraz gotowość wzięcia na siebie kosztów nieposłuszeństwa wobec prawa. W żadnym wypadku nie zachęcamy ani z góry nie usprawiedliwiamy jakiegokolwiek formy protestu czy innych działań pociągających za sobą użycie przemocy przeciwko komukolwiek zaangażowanemu w spór na temat aborcji. Modlimy się za władzę, która służy życiu publicznemu, oraz wspieramy jej wysiłki na rzecz zapewnienia wszystkim ludziom równości szans i sprawiedliwości. Potwierdzamy obowiązek Kościoła do wspierania wszystkich, którzy cierpią z powodu swych poglądów czy działań, gdyż odwołują się one do kryterium sumienia

nie pociągając za sobą użycia przemocy. Wzywamy rządy do zapewnienia przestrzegania praw obywatelskich, tak jak zostały one określone w Międzynarodowej Konwencji Praw Cywilnych i Politycznych, w stosunku do osób pozostających w stanie zagrożenia środkami procesowymi ze względu na ich działania nie uciekające się jednak do użycia przemocy.

F. Karny wymiar sprawiedliwości

Aby chronić wszystkich obywateli przed tymi, którzy bezprawnie naruszają dobra osobiste i prawo własności, jest obowiązkiem władzy ustanowić siły policyjne, sądy oraz system penitencjarny mający na celu zapewnienie odosobnienia, karanie i resocjalizację przestępców. Popieramy podejmowane przez rządy celem ograniczenia i wyeliminowania przestępczości środki, które opierają się na poszanowaniu podstawowych wolności człowieka. Odrzucamy wszelkie nadużycia niezbędnych mechanizmów ochrony społeczeństwa przed przestępczością, w tym ich użycie w celach represyjnych czy dla zastraszania ludzi innej rasy, wyglądu, stylu życia, poziomu dochodów oraz przekonań niż sprawujący w danej chwili władzę. Odrzucamy również wszelki beztroski, nieczuły na krzywdę ludzką czy dyskryminujący system wymiaru sprawiedliwości. Ponadto, opowiadamy się za środkami zaradczymi, które usuwają społeczne korzenie przestępczości. Dlatego zachęcamy do nieustannego konstruktywnego współ